

Kommunala Funktionsrättsrådet Protokoll 2021-08-19 § 18-27

Plats och tid

Teams, klockan 18:00-21:25

Ledamöter

Ann-Christin Holgersson (s), Ordförande, Kommunstyrelsen

Mikael Sundström (s), Kommunstyrelsen

Bedros Cicek (kd), Kommunstyrelsen

Anders Fridén, Autism och Asbergerföreningen Fyrbodol

Gunilla Kämpe, Dyslexiförbundet i Fyrstad

Lena Andersson, FUB Trollhättan

Lars Sundman, Hörselskadades förening i Vänersborg-Trollhättan med omnejd

Marjo Syri, Neuroförbundet Trollhättan-Vänersborg

Ingrid Andersson, Strokeföreningen Fyrbodol

Linda Wright, Synskadades riksförbund Trollhättan-Lilla Edet

Övriga närvarande

Anna Brask, Omsorgsförvaltningen

Karin Persson, Utbildningsförvaltningen

Joakim de Blanche, sekreterare

Vid anteckningarna

.....
Sekreterare, Joakim de Blanche

Justeras

2021-12-02

.....
Ordförande, Ann-Christin Holgersson

.....
Justerande, Gunilla Kämpe

KFR § 19 Mötets öppnande

Ann-Christin Holgersson hälsar alla välkomna och öppnar mötet.

KFR § 20 Val av justeringsman

Gunilla Kämpe vals att justera protokollet.

KFR § 21 Färdtjänst

Anna Brask Biståndshandläggare informerar och diskuterar förändringarna inom färdtjänst som har gjorts. Ny längdbaserad zonindelning, korta resor under 10km samt långresor kostar mindre än tidigare. Månadskortet för arbete och studier som gör att personer med färdtjänst även kan använda kollektivtrafiken.

Synpunkt att ta med sig barn, betala fullpris för barn över 6 år är inte ok. Att bära med sig en barnstol fungerar i vissa fall men inte om man exempelvis ska till Överby, ska man bära den under tiden man handlar? Ansvarsfråga gällande bilbarnstol.

Kommit närgångna kommentarer från förare. Rapportera synpunkter till Västtrafik och definitivt allt som känns olämpligt.

Anna Brask återkommer med svar angående barn, påverka Västtrafik i så fall.

Frågor till Anna om barn och färdtjänst; (Sver se bilaga 1)

1. Egen bilbarnstol, svårt om man ex. ska handla och bära med sig den hela tiden.
2. Vad gäller för att barn som åker med, hur många, kostnad per barn?

KFR § 22 MRP Utbildningsförvaltningen

Karin Persson informerar om Utbildningsförvaltningens MRP, Ekonomi och verksamhetsinriktning.

Kommunfullmäktiges prioriterade mål:

1. Likvärdigheten avseende: barns kunskapsutveckling ska öka
2. Lärandemiljö ska öka
3. klimatsmart
4. Stärka förutsättningar för hållbar
5. Stärka den lokala kraften
6. Stärka och utveckla skolorganisationen.

Sylteskolan byggdes större än den behövdes men kommer fyllas, kan gå att få in fyra förskoleavdelningar.

2023 byggs det en ny skola i Upphärad. Under byggperioden kommer de äldre eleverna gå i Sjuntorp.

Fråga om Its-learning att den inte fungerar med skärmläsare, Karin Persson tar med sig frågan. Utbildningsförvaltningen är inte heller nöjda med plattformen.

KFR § 23 Föregående mötes protokoll

Saknas frågeställningarna angående lokalförsörjningsplanen, kom inte med.

Lokalförsörjningsplanen har gjort beskrivningar för LSS var en lång dialog om ämnet men den kom inte med.

Rådsprotokollet ska vara ett beslutsprotokoll men Sekreteraren tittar igenom sina anteckningar och kompletterar.

KFR § 24 Information från Hörselskadades

Lars Sundman informerar om Promemorian från SRF som skickades ut inför mötet.

Vill att kommunen anställer en syn- och hörselinstruktör, mer teknik som gör att fler behöver hjälp med sina hjälpmedel. Mycket nytt och de äldre har svårt att ta till sig den nya tekniken.

Synskadades riksförbund Instämmer att en Syn- och hörselinstruktör skulle kunna förbättra både för brukare och personal. Hemtjänsten har inte kompetensen och vet inte alltid hur de skall hjälpa en person med synskada.

Diskussion om fördelar och ansvarsfrågor gällande syn/hörsel instruktörer, regionens ansvar ha denna kunskap både för syn och hörsel.

Rådet beslutar att skrivelsen skickas vidare till Kommunstyrelsen / Fullmäktige.

KFR § 25 Förslag extramöte

Joakim de Blanche redovisar förslag på utformning av extramöte.

“Extramöten utöver ordinarie möten skall kunna hållas digitalt med kort varsel. För de ledamöter som inte kan medverka digitalt ska det finnas möteslokal i Stadshuset eller jämförbart. Kallelse bör vara ledamöterna tillhanda senast fem dagar före sammanträdesdagen.

Dessa möten fokuserar på en eller ett fåtal punkter som behöver behandlas av rådet skyndsamt. Digitala extramöten räknas inte in i ordinarie möten och ledamöter väljer att delta beroende på om frågan rör sin förening eller inte.”

Rådet röstar och godkänner förslaget.

KFR § 26 Rapporter:

a. Test av kyld mat

Funktionsrådet blev inbjuden av omsorgsförvaltningen att delta i testat av kyld mat. Som representant från rådet deltog Gunilla Kämpe. Inte helt nöjd med maten då viss var överkockt annan var torr, medan andra var perfekt. Så varierande kvalité. Negativt att vissa förpackningar var svåra att öppna.

Saknas beskrivning för synskadade på förpackningarna, samt kunde vara bra med förklaring av annorlunda rätter.

Bedros Cicek – Var även med och testade den kylda maten, känner igen dina beskrivningar, lite ojämn på värmen och håller med dig i övrigt.

Ann-Christin Holgersson - När det nya centralköket är färdigt och staden tar över det själva kan vi vara ännu mer lyhörda och styra hur vi vill ha det. Och de som behöver hjälp att beställa kommer att få det på samma sätt med kolonialbeställning.

b. Västtrafik

Joakim de Blanche redovisar svaren från Västtrafik

Alla utrop är automatiserade, chaufför kan eventuellt justera ljudvolymen men inte stänga av. Enda anledningen att inte hålla tidtabellen är att hjälpa person med funktionsnedsättning. Västtrafik ska följa upp så detta görs.

Om inte bussen stannar kontakta kundservice, så skapas ett ärende och det tas upp med trafikföretagen och förare. Meddela buss/linje och tid om det går. Gör även detta för allt som inte fungerar exempelvis utrop, skyltar med mera.

Använd även gärna kundsynpunkter hos Västtrafik.

Västtrafik kommer framöver även ställa krav på hörslina i bussarna vid upphandling.

Kontaktuppgifter till kundservice telefon 0771-41 43 00

[Kontakta Västtrafik - kundservice | Västtrafik\(vasttrafik.se\)](https://www.vasttrafik.se)

Svaret angående Yttrande om Servicelinjerna från Funktionsrättsrådet och Pensionärsrådet i Trollhättan.

Sekreteraren läser upp Västtrafiks svar. Se Bilaga

Diskussion om Servicelinjen: Skillnaden mellan flexlinje och servicelinje är att servicelinjen går efter en tidtabell medan flexlinjen får man beställa. Nackdel kan vara att flexlinjen är full och man får vänta tills det finns en minibuss med plats i.

Det var Västtrafik som kom med förslaget Kommunen var inte med och planerade detta, alla blev förvånade när detta kom. Västtrafik gör saker utan samråd och att en kommun får alla sina önskemål igenom har aldrig ännu hänt. Nu ligger bollen hos kommunledningen och KSF, vi har gjort det vi kan. Servicelinjerna är oersättlig.

c. Handikapplan

Joakim de Blanche gick igenom om revideringsarbetet av handikapplanen. Se bilaga.

Diskussion om revideringsarbetet och rådets roll. Synpunkter från föreningarna att det tar lång tid. Förändringar på grund av 2030 arbetet och pandemin har gjort att det dragit ut på tiden samt bättre att det drar ut på tiden och att det blir en bra plan. Både strategi för social hållbarhet och arbetet med planen kommer kontinuerligt tas upp i rådet.

KFR § 27 Mötets avslutande

Ann-Christin Holgersson avslutade mötet.

Från: [Anna Brask](#)
Till: [Joakim de Blanche](#)
Ärende: Sv: Funktionsrättsrådet
Datum: den 3 september 2021 08:33:39
Bilagor: [image001.png](#)

Hej Joakim,

Här kommer svaren på frågorna:

1. Bilbarnstol ansvarar den enskilde själv för, ska finnas en bälteskudde i bilarna men det är allt.
2. Barn – upp till 6 år (fram tills man fyller 7) är avgiftsfritt, följer allmänna kollektivtrafiken. När barnen fyllt 7 är det sedan fullpris. Man får ha med sig så många barn som får plats i bilen. Just nu är ju framsätena stängda p.g.a covid-19.

Med vänlig hälsning;

Anna Brask

Biståndshandläggare/Färdtjänst

Trollhättans Stad
Omsorgsförvaltningen
461 83 Trollhättan
0520 - 49 79 75
anna.brask@trollhattan.se

Trollhättan – en stolt och innovativ stad med plats för framtiden

Trollhättans Stad behandlar dina personuppgifter i enlighet med gällande dataskyddslagstiftning. Om du har åsikter eller frågor om behandlingen kontaktar du stadens dataskyddsombud på dataskyddsombud@trollhattan.se.

För mer information om stadens behandling av personuppgifter, se www.trollhattan.se/dataskydd

Argument för kommunal satsning på syn- och hörselinstruktörer

Innehållet i detta dokument är tänkt att användas för lokal påverkan. Det är inte främst tänkt som ett externt dokument, även om delar går att använda direkt. När vi driver krav på att kommunen ska inrätta tjänster och utbilda personal kan vi använda nedanstående argument:

Hörselskadades Riksförbund (HRF) och Synskadades Riksförbund (SRF) anser att alla kommuner ska ha särskilt utbildad personal som kan ge stöd till personer med synnedsättning, hörselnedsättning och kombinationen syn- och hörselnedsättning. Inriktningen på stödet ska vara hjälp till självhjälp. Det är nödvändigt för att personer med syn- och/eller hörselnedsättning ska få möjlighet till ett aktivt och självständigt liv, och kunna ta del i samhällslivet på alla områden.

Stor andel hörselskadade bland äldre

Idag finns det omkring 1 miljon hörselskadade från 65 år och uppåt i Sverige.

(Källa: HRF:s rapport Hörselskadade i siffror 2019)

Hörselnedsättning är alltså vanligt bland äldre. Många provar ut sin första hörapparat sent i livet - medelåldern är 72 år. (Källa: "Nationellt kvalitetsregister, hörselrehabilitering", 2016.) Att vara nybörjare på hörapparat kan vara krävande, inte minst för en äldre person.

Äldre hörselskadade som inte får hörselvård och kompletterande stöd riskerar att bli isolerade. Flera forskningsstudier visar att det finns samband mellan obehandlad hörselnedsättning och snabbare utveckling av demenssjukdomar. Det är också väl känt att isolering kan leda till nedstämdhet och sämre allmänhälsa.

Behov av stöd vid nedsatt syn i alla åldrar

Det är avgörande för personer med försämrad syn att få nödvändiga hjälpmedel och stöd att använda dem. Stödinsatser från kommuner är viktiga.

Allt fler äldre

Under de kommande 25 åren kommer antalet äldre att öka betydligt. Eftersom det är vanligt med hörselnedsättningar bland äldre kommer behovet av hörselvård och stöd till äldre hörselskadade att öka.

Flertalet i gruppen äldre drabbas även av försämrad syn vid stigande ålder.

Konsekvenser av nedsatt hörsel och syn

Personer med syn- och/eller hörselproblem blir ofta mer isolerade än andra i samma ålder. Kommunikation och samtal är viktigt för alla människor under hela livet och när störningar uppstår blir problemen stora och skapar osäkerhet och stress.

Enligt världshälsoorganisationen *WHO* ligger hörselnedsättning på 10-i-topp-listan över de diagnoser i Europa som har störst inverkan på livskvaliteten. För att komma till rätta med dessa svårigheter behöver stöd av god kvalitet finnas i kommunerna och komplettera landstingens insatser.

Det handlar om mänskliga rättigheter

Sverige har antagit *FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning* och det innebär att de mänskliga rättigheterna ska garanteras för alla medborgare.

Detta framkommer tydligt av artiklarna 19 och 28:

- Artikel 19 "Rätt att leva självständigt och att delta i samhället": Konventionsstaterna ska vidta åtgärder för att "personer med funktionsnedsättning har tillgång till olika former av samhällsservice både i hemmet och inom särskilt boende och till annan service, bland annat sådant personligt stöd som är nödvändigt för att stödja boende och deltagande i samhället och för att förhindra isolering och avskildhet från samhället ...".
- Artikel 28 "Tillfredsställande levnadsstandard och social trygghet": Konventionsstaterna erkänner rätten för personer med funktionsnedsättning att åtnjuta social trygghet bland annat genom att "säkerställa tillgång till ändamålsenlig och överkomlig service, anordningar och annat stöd för behov som är relaterade till funktionsnedsättningen ...".

Socialtjänstlagen lägger fast kommunens ansvar för stöd

3 kap. Socialnämndens uppgifter:

”1 § Till socialnämndens uppgifter hör att ... genom uppsökande verksamhet och genom att på annat sätt främja förutsättningarna för goda levnadsförhållanden, att svara för omsorg och service, upplysningar, råd, stöd och vård, ekonomisk hjälp och annat bistånd till familjer och enskilda som behöver det.”

5 kap. Särskilda bestämmelser för olika grupper:

”Människor med funktionshinder”:

”7 § Socialnämnden skall verka för att människor som av fysiska, psykiska eller andra skäl möter betydande svårigheter i sin livsföring får möjlighet att delta i samhällets gemenskap och att leva som andra.”

Ny SIS-standard

Den svenska standarden *Kvalitet i omsorg, service, omvårdnad och rehabilitering för äldre med omfattande behov i ordinärt och särskilt boende* (SS 872500:2015) är ett bra verktyg i påverkansarbetet. Syftet med standarden är att säkerställa god och säker omsorg för äldre med omfattande behov. Avsnitt 4.6 behandlar syn, avsnitt 4.7 hörsel, avsnitt 4.3 kommunikation och avsnitt 6.9 kompetens – med en rad krav på den som bedriver verksamhet inom omsorg och rehabilitering.

Standarden är ett verktyg som konkretiserar innehållet i gällande lagar, förordningar och föreskrifter. Den är avsedd att användas av den som bedriver verksamhet för att planera, genomföra och utvärdera denna, och som underlag vid upphandling, samt som underlag vid utbildning och kompetensutveckling av personal inom omsorg, service, omvårdnad och rehabilitering av äldre. Hör av er till någon av kontaktpersonerna på riksnivå för mer information om standarden och hur ni kan använda den.

Stödet – innehåll, avgifter och utbildning

Innehåll

En syn- och hörselinstruktör ska förmedla syn- och hörselstrategier samt bistå och träna personer med syn- och/eller hörselnedsättning för att förenkla kommunikationen och för att de ska nå ökad självständighet i det dagliga livet och kunna tillvarata sina demokratiska rättigheter.

Genom insatser från syn- och hörselinstruktören klarar personerna i större utsträckning sina vardags- och hushållssysslor. Alla kontakter ska präglas av respekt för människors lika värde. Ett gott bemötande har avgörande betydelse för stödets kvalitet.

Syn- och hörselinstruktören ger råd och träning i att hantera vardagssituationen genom:

- att tillsammans med personen utreda behov och göra en plan för insatser,
- att motivera till aktivt deltagande i samhällslivet,
- att efter behov träna de dagliga sysslorna i och kring hemmet,
- att träna användande och skötsel av syn- hörhjälpmedel,
- att träna orientering i hemmet och i närmiljön,
- att ge råd om och medverka vid anpassningar i hemmiljön,
- att vidta åtgärder för att minska risken för olyckor i hemmet, särskilt fallolyckor,
- att förmedla kontakt med öronläkare, hörcentral, ögonläkare och syncentral,
- att informera om kommunens stöd och service för personer med funktionsnedsättning,
- att informera, utbilda och ge råd till personal inom hemtjänsten och särskilda boenden samt till närstående,
- att dokumentera verksamheten.

I och med att det ingår i syn- och hörselinstruktörens uppgifter att informera, utbilda och ge råd till personal inom omsorgen, är det en klok väg för kommuner att se till att personer med syn- och/eller hörselnedsättning får det stöd de har rätt till.

Stödfunktionen bör ges en organisatorisk hemvist som tydliggör den roll syn- och hörselinstruktören har, och det måste ges tid för uppdraget.

Avgifter

Stödet ska vara kostnadsfritt för den enskilde och får ses som en insats som medför minskat behov av annat stöd och service från kommunen, trygghet för den enskilde och möjlighet att bo kvar längre i den egna lägenheten.

Kontaktpersoner:

Sara Bryntse, ombudsman, *Hörselskadades Riksförbund*, HRF
Sara.bryntse@hrf.se, tfn 08-457 55 46

Jimmy Petersson, handläggare, *Synskadades Riksförbund*, SRF
jimmy.pettersson@srf.nu, tfn 08 39 94 46

Marie Eklund, ordförande, *Syn- och hörselinstruktörsföreningen*, SHIF
Marie eklund@karlskrona.se, tfn 0455-32 10 42

Göteborg, 2021-02-18

Dnr: VTM 1-248-20

joakim.deblanche@trollhattan.se

Svar från Västtrafik till Trollhättans stads funktionsrättsråd och pensionärsråd angående skrivelse:

Yttrande om Servicelinjerna från Funktionsrättsrådet och Pensionärsrådet i Trollhättan.

Hej!

Tack för ert yttrande.

Västtrafik har tagit del av det yttrande som inkommit från Funktionsrättsrådet och Pensionärsrådet i Trollhättan 2021-02-12 gällande nedläggning av servicelinjer i december 2022.

Västtrafiks uppdrag styrs utifrån det regionala trafikförsörjningsprogrammet och de målbilder och strategier som tagits fram som komplement till programmet. Västtrafik har i förstudien inför upphandling av stadstrafiken beaktat samtliga målbilder och strategier inklusive *Kollektivtrafikplan för Trollhättan och Vänersborg – målår 2030*, som tagits fram i samverkan mellan Trollhättans stad, Vänersborgs kommun, Västra Götalandsregionen samt Västtrafik.

I förstudien planeras en mer effektiv, attraktiv och stadsmässig kollektivtrafik, koncentrerad till färre och starkare linjer som visat sig mycket framgångsrikt på många andra platser både i Sverige och internationellt för att öka det hållbara resandet. Linjenätet kommer dock även i fortsättning ha en mycket god yttäckning, och en mycket stor andel av Trollhättans befolkning kommer även i fortsättningen att bo mindre än 400 meter från sin närmaste hållplats.

Servicelinjerna utgör idag en del av den allmänna trafiken som en integrerad del av stadstrafiken i Trollhättan. Detta är en rest från tiden då den allmänna kollektivtrafiken inte var tillgänglighetsanpassad i lika hög grad som idag.

För en ökad nivå av service har Trollhättans stad möjligheten att göra tillköp av flextrafik. Detta är något som redan har skett på många platser i Västra Götaland.

Trollhättan har den 28 januari 2021 översänt en icke bindande förfrågan om kostnadskalkyl för flextrafik.

Lisa Walldal
Affärsutvecklare Buss stad
Västtrafik

KS § 27

Dnr 2020/00604 536

Västtrafiks förslag gällande nedläggning av servicelinjerna i december 2022

Sammanfattning

Trollhättans Stad har mottagit den slutrapport av förstudiearbetet som redogör för nuläge, förslag till trafikförändringar för varje busslinje och förslagens konsekvenser i samband med de nya avtalen för kollektivtrafiken; Tvåstadsavtalet och avtalet Göta Älvdalen. Till grund för förslagen har ett antal strategier och planer legat till grund, bland annat Kollektivtrafikplanen för Trollhättan och Vänersborg samt Strategi för kollektivtrafik på jämlika villkor. Ett förslag inom ramen för upphandling av Tvåstadsavtalet är att lägga ner servicelinjerna som utgör en viktig funktion i det centrala kollektivtrafiknätet, speciellt för utsatta grupper som kräver en större tillgänglighet till kollektivtrafiken.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från kommunstyrelsens förvaltning, dat 2020-12-22.

Yrkanden

Ordföranden yrkar enligt liggande förslag att:

Kommunstyrelsen föreslås ställa sig bakom föreslaget yttrande, daterat 2020-12-22 och översända detta till Västtrafik.

Beslutsgång

Ordföranden ställer proposition på sitt eget yrkande och finner att kommunstyrelsen bifaller detta.

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslås ställa sig bakom föreslaget yttrande, daterat 2020-12-22 och översända detta till Västtrafik.

Forts KS § 27

Beslutet skickas till

TvU

—

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Revidering av Handikapplan

KFR 2021-08-19

Bakgrund

- Dokumentets historia
- Består av Handikappolitisk policy och Tillgänglighetsplan

Beslut

- KSO gav stadsdirektören i uppdrag att revidera planen, april 2019,
- Delegationsbeslut avseende Stadsdirektörens Upplägg, juni 2019

Nuläge

- Samordning med Agenda 2030
- Pandemi

Syfte

Syftet med planen har varit att ge inriktning och vägledning för Trollhättans Stads tillgänglighetsarbete men gäller även för Trollhättans Stads verksamheter samt hel- och delägda bolag.

Det finns flera skäl att revidera planen och i samband med det utvidga perspektivet och samordna det med det övriga arbetet inom ramen för Agenda 2030. Emellertid bör det vara en egen plan och exakt vad den ska heta för att bäst återge planens syfte får avgöras i processen.

Definitioner

- Funktionshinder - begränsning som en funktionsnedsättning innebär för en person i relation till omgivningen.
- Funktionsnedsättning - nedsättning av fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsförmåga. Person med funktionsnedsättning / funktionsnedsatt.
- Funktionsrätt - kompletterar begreppen funktionsnedsättning och funktionshinder. Begreppet innefattar rätten att kunna fungera i olika situationer, oavsett funktionsnedsättning och oavsett vilka hinder som finns inom olika samhällsområden.
- Tillgänglighet - Att en miljö eller omgivning är tillgänglig innebär att den ska vara funktionell för alla

Definitioner som ej bör användas

- Handikapp - Föråldrat begrepp som inte längre används och inte bör användas. Användes tidigare för orden Funktionsnedsättning och funktionshinder
- Funktionsvariation - Begreppet innebär att alla människor har en egen uppsättning förmågor, oförmågor, styrkor och svagheter. Funktionsvariationer är variationer i funktionsförmågan gällande fysisk, psykisk eller kognitiv funktion. Ibland innebär funktionsvariationer också funktionsnedsättning, men inte alltid. Detta ord bör inte användas synonymt med funktionsnedsatt då det förenklat betyder alla.

Upplägg

- Steg 1, Policy - Hur vi vill ha det! kommer ingå i Strategi för social hållbarhet
- Steg 2, Tillgänglighetsplanen - hur vi skall gå till väga! Bilaga till Strategin.
- På sikt infogas i Agenda 2030 arbetet.

Maj-Juni

- Utskottet för socialhållbarhet, styrgrupp
- Sociala hållbarhetsgruppen, arbetsgrupp
- Funktionsrättsråd
- Pensionärsråd

Hösten 2021

- Funktionsrättsråd
- Pensionärsråd
- Utskottet för socialhållbarhet, styrgrupp.

- KS aktualitetsförklarar strategierna.
- Fortsatt planarbete inom arbetsgruppen

2022

- Utskottet för socialhållbarhet, styrgrupp.
- Funktionsrättsråd
- Pensionärsråd
- Beslut i Utskottet för socialhållbarhet, styrgrupp, KS och KF

